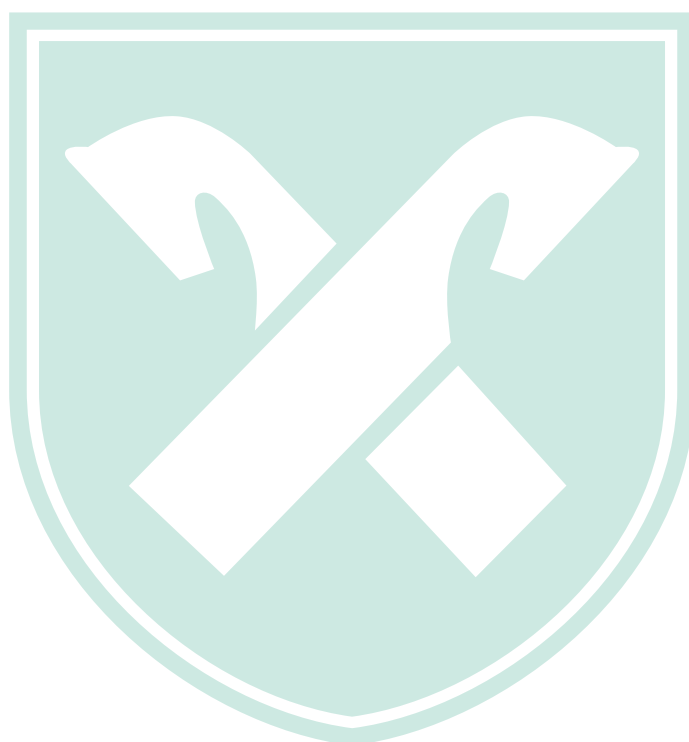

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

KO-C/OWU/16/03

Concordia staje się Generali AGRO.

 GENERALI | CAGRO

Spis treści

Ogólne Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	4
Postanowienia wstępne	4
Definicje	4
Przedmiot i zakres ubezpieczenia	4
Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności	4
Świadczenie Concordii	6
Suma gwarancyjna	6
Zawarcie Umowy ubezpieczenia i czas jej trwania	6
Rozwiązanie Umowy	7
Składka ubezpieczeniowa	7
Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	8
Ustalenie i wypłata odszkodowania	8
Roszczenia regresowe	9
Postanowienia końcowe	9
Załącznik nr 1 – Klauzule dodatkowe	10
Klauzula nr 1A Rozszerzenie odpowiedzialności o wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe na terenie całego świata, z wyłączeniem USA i Kanady	10
Klauzula nr 1B Rozszerzenie odpowiedzialności o wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe na terenie państw EU i EOG	10
Klauzula nr 2A Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody wyrządzone w nieruchomościach osób trzecich	10
Klauzula nr 2B Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody wyrządzone w mieniu ruchomym osób trzecich	10
Klauzula nr 3 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody w rzeczach znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego oraz w rzeczach będących przedmiotem obróbki lub naprawy	10
Klauzula nr 4 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody pomiędzy Ubezpieczonymi	10
Klauzula nr 5 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody wyrządzone pracownikom w następstwie wypadku przy pracy	10
Klauzula nr 6 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody powstałe wskutek działania szkodliwych substancji w wyniku zdarzeń nagłych i nieprzewidzianych	10
Klauzula nr 7 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody powstałe podczas organizacji imprez niemających charakteru imprez masowych	11
Klauzula nr 8 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody w rzeczach wniesionych (OC hotelarza)	11
Klauzula nr 9 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych	11
Klauzula nr 10 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC	11
Klauzula nr 11 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczonego produktów, powstałe wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego	11
Klauzula nr 12 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczonego produktów, poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszania lub łączenia z wyrobami pochodzącymi od poszkodowanego	11
Klauzula nr 13 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody poniesione przez osoby trzecie, będące użytkownikami maszyn lub urządzeń wprowadzonych przez Ubezpieczonego do obrotu, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń	12
Klauzula nr 14 Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody wynikłe z niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o parametrach innych niż zadane	12
Klauzula nr 15 Rozszerzenie odpowiedzialności o czyste straty finansowe	12

<p>1. Klientowi przysługuje prawo do składania reklamacji dotyczących usług świadczonych przez Ubezpieczyciela.</p> <p>2. Poprzez reklamację rozumie się każde wystąpienie Klienta lub jego pełnomocnika, zawierające zastrzeżenia dotyczące działalności wykonywanej przez Ubezpieczyciela lub świadczonej przez Ubezpieczyciela usług.</p> <p>3. Z zastrzeżeniem ust. 4 poniżej, Klientem uprawnionym do wniesienia reklamacji jest:</p> <p>1) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym:</p> <p>a) osoba fizyczna będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, Uposażonym lub Uprawnionym z Umowy ubezpieczenia;</p> <p>b) osoba fizyczna dochodząca roszczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 392 j.t.), w tym również od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego lub Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;</p> <p>2) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń – poszukujący ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczający lub Ubezpieczony będący osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej.</p> <p>4. Zgodnie z przyjętymi przez Ubezpieczyciela zasadami dotyczącymi reklamacji, Klientem uprawnionym do wniesienia reklamacji są również inne osoby lub podmioty niż wskazane w ust. 3 powyżej, które zgłaszają zastrzeżenia dotyczące działalności wykonywanej przez Ubezpieczyciela lub świadczonej przez Ubezpieczyciela usług.</p> <p>5. Jeśli jednak Umowa ubezpieczenia była zawarta lub miała zostać zawarta za pośrednictwem jednego z pośredników wymienionych poniżej:</p> <p>1) brokera ubezpieczeniowego;</p> <p>2) agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu</p>	<p>ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tzw. multiagent);</p> <p>– a jednocześnie reklamacja składana jest w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową, reklamacja taka powinna być wniesiona do takiego pośrednika, który jest też zobowiązany do jej rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi Klientowi.</p> <p>6. Reklamacja może zostać złożona przez Klienta lub jego pełnomocnika:</p> <p>1) osobiście w siedzibie Ubezpieczyciela, w Oddziałach i u agentów ubezpieczeniowych działających w imieniu Ubezpieczyciela;</p> <p>2) pisemnie na adres Ubezpieczyciela: ul. S. Małachowskiego 10, 61-129 Poznań;</p> <p>3) telefonicznie pod numerem telefonu 61 858 48 00;</p> <p>4) jak również za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: skargi@concordiaubezpieczenia.pl lub poprzez formularz kontaktowy na stronie internetowej Ubezpieczyciela.</p> <p>7. Ubezpieczyciel udzieli odpowiedzi na złożoną reklamację bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie do 30 dni od daty jej otrzymania.</p> <p>8. W uzasadnionych przypadkach termin do udzielenia odpowiedzi może zostać wydłużony do 60 dni. Jednakże w razie zaistnienia takiej sytuacji, Klient jest uprzednio informowany o wystąpieniu okoliczności, które wymagają dodatkowych ustaleń i stanowią przyczynę udzielenia odpowiedzi w terminie późniejszym.</p> <p>9. Odpowiedź na złożoną reklamację jest udzielana Klientowi w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Na wniosek Klienta odpowiedź na złożoną reklamację może zostać udzielona pocztą elektroniczną.</p> <p>10. Klientowi przysługuje prawo do:</p> <p>1) złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego (dotyczy Klientów będących osobami fizycznymi): www.rf.gov.pl;</p> <p>2) złożenia skargi na czynności Ubezpieczyciela do</p>	<p>właściwego Miejskiego/Powiatowego Rzecznika Konsumentów (dotyczy Klientów będących konsumentami): www.uokik.gov.pl;</p> <p>3) wniesienia wniosku o wszczęcie pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem (dotyczy Klientów będących osobami fizycznymi) a podmiotem rynku finansowego. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia powyższego postępowania jest Rzecznik Finansowy (adres siedziby: al. Jeruzolimskie 87, 02-001 Warszawa; adres strony internetowej: www.rf.gov.pl);</p> <p>4) złożenia odwołania do Sądu Polubownego działającego przy Komisji Nadzoru Finansowego: www.knf.gov.pl;</p> <p>5) wniesienia sprawy przed sąd powszechny, którego właściwość ustalona będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa (przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, ustawy regulującej wykonywanie działalności ubezpieczeniowej lub ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych);</p> <p>6) wniesienia wniosku o rozstrzygnięcie sporu w drodze pozasądowego postępowania za pomocą platformy ODR prowadzonej przez Komisję Europejską (internetowy system rozstrzygania sporów), jeżeli Klient zawarł umowę ubezpieczenia za pośrednictwem Internetu (www.ec.europa.eu/consumers/odr).</p> <p>11. Ponadto, Klient będący osobą fizyczną ma możliwość uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej korzystając z usług:</p> <p>1) Rzecznika Finansowego (www.rf.gov.pl);</p> <p>2) Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta – w odniesieniu do tych Klientów, którzy zawarli z Ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia (www.uokik.gov.pl).</p> <p>12. Właściwym dla Ubezpieczyciela organem nadzoru jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie (ul. Piłkna 20, 00-549 Warszawa).</p> <p>13. Ubezpieczyciel na żądanie składającego reklamację potwierdza fakt jej złożenia pisemnie lub w inny uzgodniony z nim sposób.</p>
--	--	--

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Skorowidz informacji zamieszczonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej:

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej	
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	
Przedmiot i zakres ubezpieczenia	§ 3, § 9
Wypadek ubezpieczeniowy	§ 4
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	
Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności	§ 5, § 6, § 7, § 8 i § 9
Obowiązki Ubezpieczonego i konsekwencje ich niewykonania	§ 12, § 15, § 20, § 21, § 22, § 23, § 28 ust 3-4
Suma gwarancyjna i podlimity odpowiedzialności	§ 11

Postanowienia wstępne

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawieranych przez CONCORDIA POLSKA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej CONCORDIA, z osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, mającymi zdolność prawną, zwanymi dalej **Ubezpieczającymi**.
2. Umowa ubezpieczenia może regulować prawa i obowiązki stron w sposób odmienny od OWU. Wprowadzenie do Umowy ubezpieczenia takich postanowień wymaga ich przyjęcia przez obie strony Umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Różnice między treścią Umowy a OWU CONCORDIA zobowiązana jest przedstawić **Ubezpieczającemu** w formie pisemnej przed zawarciem Umowy. W razie niedopełnienia tego obowiązku CONCORDIA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla **Ubezpieczającego**. Nie dotyczy to jednak Umowy zawartej w drodze negocjacji.
4. **Ubezpieczający** może zawrzeć Umowę ubezpieczenia na swoją rzecz lub na cudzy rachunek. W przypadku zawarcia Umowy na rachunek innej osoby (**Ubezpieczonego**), musi zostać ona wskazana imiennie w Umowie.

Definicje

§ 2

Użyтым w OWU pojęciom nadaje się następujące znaczenie:

- 1) **czysta strata finansowa** – strata finansowa niewynikająca bezpośrednio ze **szkody w mieniu lub na osobie**;
- 2) **franszyza integralna** – ustalona w Umowie ubezpieczenia wartość kwotowa, do wysokości której CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody** wynikłe z jednego wypadku ubezpieczeniowego;
- 3) **franszyza redukcyjna** – ustalona w Umowie ubezpieczenia wartość procentowa lub kwotowa, o którą CONCORDIA pomniejsza odszkodowanie za **szkody** wynikłe z jednego wypadku ubezpieczeniowego;
- 4) **obrót** – suma przychodów uzyskanych lub należnych **Ubezpieczonemu** z tytułu sprzedanych lub dostarczonych **produktów** lub towarów oraz świadczonych usług w ramach prowadzonej przez **Ubezpieczonego** działalności gospodarczej;
- 5) **odpowiedzialność za produkt** – odpowiedzialność za **szkody** wyrządzone wadą **produktu** lub dostarczeniem przez **Ubezpieczonego produktu** innego niż uzgodniono;
- 6) **osoba trzecia** – każdy podmiot prawa inny niż **Ubezpieczający, Ubezpieczony** lub CONCORDIA;
- 7) **podwykonawca** – podmiot inny niż **pracownik**, któremu **Ubezpieczony** powierzył wykonanie czynności, prac lub usług;
- 8) **pracownik** – osoba fizyczna, zatrudniona na podstawie umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej (z wyjątkiem osoby fizycznej, która zawarła z **Ubezpieczonym** umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca); za **pracownika** uznaje się także praktykanta, stażystę lub wolontariusza, któremu **Ubezpieczony** powierzył wykonanie określonych czynności na jego rzecz i pod jego kierownictwem;
- 9) **produkt** – rzecz ruchoma wyprodukowana, dostarczona, sprzedana, serwisowana, naprawiana, testowana, instalowana, przetwarzana lub w jakikolwiek inny sposób wprowadzona do **obrotu** przez lub z udziałem **Ubezpieczonego** albo w jego imieniu, choćby została ona połączona z inną rzeczą;
- 10) **szkoda** – **szkoda na osobie** lub **szkoda w mieniu**, a także **czysta strata finansowa**, jeżeli jest ona objęta zakresem ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 1 do OWU;
- 11) **szkoda na osobie** – straty majątkowe oraz krzywda, powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także utracone z tego tytułu korzyści poniesione przez poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 12) **szkoda w mieniu** – straty majątkowe powstałe wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy ruchomej albo nieruchomości, a także utracone korzyści poniesione przez poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie zostało zniszczone lub uszkodzone jego mienie;
- 13) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna lub inny podmiot prawa, wskazany w dokumencie ubezpieczenia, na rzecz którego została zawarta

Umowa ubezpieczenia i którego odpowiedzialność cywilna jest objęta ubezpieczeniem w zakresie ustalonym w Umowie.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 3

1. Z zastrzeżeniem określonych w OWU wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności, a także rozszerzeń odpowiedzialności (klausul dodatkowych), określonych w Załączniku nr 1 do OWU, przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna **Ubezpieczonego** za **szkody w mieniu lub na osobie**, wyrządzone **osobom trzecim** w związku z prowadzeniem działalności określonej w Umowie ubezpieczenia lub w związku z posiadaniem lub używaniem mienia wykorzystywanego w tej działalności.
2. Ubezpieczenie obejmuje **szkody** wyrządzone nieumyślnie, w tym wskutek rażącego niedbalstwa.
3. Ubezpieczenie obejmuje **szkody** powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Ubezpieczenie obejmuje osobistą odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego**, a także odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **szkody** wyrządzone przez obecnych lub byłych właścicieli, współników, członków zarządu, pełnomocników, a także **pracowników** lub **podwykonawców**.
5. Ubezpieczenie obejmuje **szkody** powstałe w następstwie czynu niedozwolonego lub w następstwie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, a także **szkody** powstałe w związku z **odpowiedzialnością za produkt** lub za wykonane prace lub usługi, w tym także powstałe po wykonaniu prac lub usług, chyba że strony umówiły się inaczej.
6. Ustalony przez strony Umowy przedmiot i zakres ubezpieczenia jest szczegółowo potwierdzony w dokumencie ubezpieczenia.

§ 4

1. Ubezpieczenie obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, polegające na wystąpieniu **szkody** w okresie ubezpieczenia, niezależnie od chwili działania lub zaniechania będącego przyczyną **szkody**, a także chwili ujawnienia się **szkody** oraz zgłoszenia roszczeń przez poszkodowanego.
2. Wszystkie **szkody** będące rezultatem tego samego zdarzenia albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby osób poszkodowanych i łącznej wartości roszczeń, uważa się za jeden wypadek ubezpieczeniowy i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili wystąpienia pierwszej **szkody**.
3. W razie wątpliwości co do momentu powstania **szkody na osobie**, uznaje się, że powstała ona w dniu, w którym poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były podstawą roszczeń.

Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności

§ 5

Umowa ubezpieczenia nie obejmuje szkód:

- 1) za które odpowiedzialność cywilna jest lub powinna zostać objęta umową ubezpieczenia, zawartą w ramach ubezpieczenia obowiązkowego w rozumieniu stosownych przepisów prawa, w szczególności związanego z posiadaniem pojazdu mechanicznego, posiadaniem gospodarstwa rolnego, wykonywaniem zawodu;
- 2) związanych ze świadczeniem usług medycznych, ochrony zdrowia lub rehabilitacyjnych w jakiegokolwiek formie organizacyjnej;
- 3) związanych z posiadaniem lub używaniem statków, samolotów, bezzałogowych statków powietrznych (dronów) lub innych urządzeń pływających lub latających;
- 4) powstałych na skutek uchybień **Ubezpieczonego** w wykonywaniu czynności zawodowych, których wykonywanie związane jest z posiadaniem odpowiednich uprawnień zawodowych;
- 5) wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji;
- 6) wyrządzonych w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.

§ 6

Umowa ubezpieczenia nie obejmuje:

- 1) roszczeń o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązań oraz roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet ich wykonania;
- 2) grzywien, nawiązek i kar administracyjnych lub sądowych ani innych kar pieniężnych lub opłat i danin o charakterze publicznoprawnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym (exemplary & punitive damages);

- 3) kar umownych – w zakresie, w którym kara taka przekracza zakres odpowiedzialności **Ubezpieczonego** za daną **szkodę**, która zachodziłaby gdyby kary umownej nie zastrzeżono.

§ 7

Zakresem Umowy ubezpieczenia nie są objęte **szkody**:

- 1) wyrządzone umyślnie, przy czym w przypadku **odpowiedzialności za produkt** lub wykonaną usługę, uprzednia świadomość ich wadliwości lub niepodjęcie środków zaradczych, w tym poinformowania zainteresowanych – zanim wypadek nastąpi – jest traktowana jak działanie umyślne;
- 2) wyrządzone osobom bliskim **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego**, to jest jego małżonkowi, konkubentowi, rodzicom, dziadkom, dzieciom, wnukom, rodzeństwu, teściom, zięciom, synowym, ojczymowi, macosze, pasierbom, przysposabiającym, przysposobionym;
- 3) wyrządzone spółkom powiązanim kapitałowo z **Ubezpieczającym** lub **Ubezpieczonym** lub spółkom, w których **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** jest współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem;
- 4) powstałe w następstwie prowadzenia przez **Ubezpieczonego** działalności bez odpowiednich uprawnień wymaganych przepisami prawa, chyba że brak uprawnień nie miał wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 5) wyrządzone w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 6) za które **Ubezpieczony** jest odpowiedzialny wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej **osoby trzeciej** albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy, w szczególności poprzez przyjęcie na siebie zobowiązania osiągnięcia określonego rezultatu zamiast zobowiązania starannego działania;
- 7) których przyczyną było zdarzenie, które wystąpiło przed rozpoczęciem okresu odpowiedzialności CONCORDII, a co do którego **Ubezpieczony** miał świadomość lub przy zachowaniu należytej staranności miałby świadomość, że zdarzenie to spowoduje wystąpienie **szkody** w okresie odpowiedzialności CONCORDII; powyższe wyłączenie nie obejmuje przypadków, w których zdarzenie takie wystąpiło w okresie odpowiedzialności CONCORDII z innej umowy ubezpieczenia OC;
- 8) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, zamieszek, rozruchów, niepokoїв społecznych, strajków, lokautów, aktów terroryzmu a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania lub zarekwirowania mienia przez władze;
- 9) powstałe w następstwie oddziaływania energii jądrowej lub paliwa jądrowego, promieniowania jonizującego, skażenia radioaktywnego, odpadów nuklearnych, izotopów promieniotwórczych, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego;
- 10) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych, wzorów i nazw fabrycznych;
- 11) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem **szkody na osobie**;
- 12) w wartościach pieniężnych, przez które należy rozumieć krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle, inne dokumenty zastępczące w obrocie gotówką, złoto, srebro, platynę i pozostałe metale z grupy platynowców oraz wyroby z tych metali, a także kamienie szlachetne lub perły;
- 13) w dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych lub dziełach sztuki;
- 14) powstałe wskutek osiadania gruntu, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące;
- 15) za które **Ubezpieczony** ponosi odpowiedzialność, o której mowa w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35/CW w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzenia **szkodom** wyrządzonym środowisku naturalnemu;
- 16) spowodowane bezpośrednio lub pośrednio wskutek działania azbestu, formaldehydu, dioksyn, kwarcu (dwutlenku krzemu) lub silikonu;
- 17) związane z działalnością kopalni lub zakładu górniczego, w szczególności takie, za które komukolwiek przysługuje jakiegokolwiek świadczenie na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego;

- 18) wyrządzone w związku z budową tuneli, mostów lub wykonywaniem prac podwodnych;
- 19) powstałe na skutek systematycznego działania hałasu, wibracji, wysokiej lub niskiej temperatury, wody lub innych podobnych czynników;
- 20) powstałe na skutek działania wirusów komputerowych oraz działań za pośrednictwem poczty elektronicznej lub sieci Internet;
- 21) wynikające z wprowadzającej w błąd reklamy.

§ 8

W odniesieniu do **odpowiedzialności cywilnej za produkt**, wykonaną pracę lub usługę, zakresem ubezpieczenia nie są objęte **szkody**:

- 1) w samym **produkcie** lub w przedmiocie pracy albo usługi wykonanej przez **Ubezpieczonego**, w szczególności w odniesieniu do roszczeń pokrywanych na podstawie gwarancji lub rękojmi za wady;
- 2) których przyczyną była jawna wada **produktu** lub wykonanej pracy lub usługi, w związku z którą została obniżona jej cena;
- 3) wyrządzone przez rzecz nieposiadającą ważnego atestu lub niespełniającą wymaganej normy, dopuszczających ją do obrotu, o ile atest lub spełnienie normy były wymagane przez właściwe przepisy prawa;
- 4) spowodowane bezpośrednio lub pośrednio wskutek działania krwi lub **produktów** krwiopochodnych;
- 5) powstałe wskutek zmian genetycznych z jakiegokolwiek przyczyny, w tym spowodowane przez genetycznie zmodyfikowany składnik GMO lub jakiegokolwiek białko pochodzące z tego składnika;
- 6) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania wyrobów tytoniowych;
- 7) powstałe bezpośrednio lub pośrednio wskutek działania hormonalnych środków antykoncepcyjnych lub leków używanych przy redukcji wagi;
- 8) wyrządzone przez **produkty** przeznaczone do użytku w przemyśle lotniczym, stoczniowym lub kolejowym, albo które mają być zastosowane w statkach powietrznych, statkach lub okrętach lub pociągach lub innych pojazdach szynowych;
- 9) polegające na poniesieniu przez **Ubezpieczonego** lub **osoby trzecie** kosztów na wymianę, demontaż, ponowny montaż lub wycofanie wadliwej rzeczy z rynku, a także na wymianę wadliwej rzeczy i zastąpienie jej rzeczą wolną od wad.

§ 9

O ile do Umowy nie zostały włączone klauzule, wymienione w Załączniku nr 1 do OWU, a także nie została pobrana dodatkowa składka, z zakresu ubezpieczenia wyłączone są również **szkody**:

- 1) powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) w mieniu ruchomym lub nieruchomym **osób trzecich**, używanych przez **Ubezpieczonego** na podstawie jakiegokolwiek tytułu prawnego;
- 3) w mieniu znajdującym się w piecy, pod dozorem lub kontrolą **Ubezpieczonego**;
- 4) powodujące roszczenia pomiędzy **Ubezpieczonymi** w ramach jednej Umowy ubezpieczenia;
- 5) na osobie lub w mieniu, poniesione przez **pracowników Ubezpieczonego** w następstwie wypadku przy pracy;
- 6) bezpośrednie lub pośrednie wynikiem z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji;
- 7) powstałe w związku z organizacją imprez;
- 8) wyrządzone w rzeczach ruchomych wniesionych przez gości hotelowych w związku z odpowiedzialnością **Ubezpieczonego** prowadzącego hotel lub podobny zakład;
- 9) bezpośrednio lub pośrednio związane z przeniesieniem chorób zakaźnych;
- 10) wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
- 11) poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez **Ubezpieczonego** komponentów lub części składowych, powstałych wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego;
- 12) poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez **Ubezpieczonego** wyrobów poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszania lub łączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego;
- 13) poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez **Ubezpieczonego**, powstałych wskutek

- wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń;
- 14) polegające na niedostarczeniu energii lub dostarczeniu energii o parametrach innych niż zadane;
- 15) polegające na wystąpieniu **czystych strat finansowych**.

Świadczenie Concordii § 10

1. W granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej CONCORDIA zobowiązuje się do:
 - 1) dokonania faktycznej i prawnej oceny roszczeń skierowanych wobec **Ubezpieczonego**,
 - 2) ustalenia zasadności roszczeń skierowanych wobec **Ubezpieczonego**,
 - 3) podjęcia decyzji o uznaniu roszczenia i wypłacie odszkodowania lub o prowadzeniu obrony **Ubezpieczonego** przed nieuzasadnionym roszczeniem.
2. CONCORDIA ma prawo w każdej chwili wypłacić odszkodowanie w wysokości sumy gwarancyjnej, zwalniając się z obowiązku dalszego prowadzenia obrony oraz ponoszenia innych kosztów. Jeżeli roszczenia mogą być zaspokojone kwotą niższą niż suma gwarancyjna, CONCORDIA wypłaca tylko tę niższą kwotę.
3. Należne odszkodowanie ustala się według zasad odpowiedzialności cywilnej **Ubezpieczonego**, w granicach sumy gwarancyjnej lub określonego podlimitu.
4. Odszkodowanie umniejsza się o **franszyzę redukcyjną**, o ile została wprowadzona do Umowy ubezpieczenia.
5. Poza wypłatą odszkodowania, w granicach sumy gwarancyjnej, CONCORDIA pokrywa:
 - 1) koszty wynikłe z zastosowania środków podjętych po wystąpieniu wypadku w celu zapobieżenia **szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców lub ekspertów, powołanych w uzgodnieniu z CONCORDIA, w celu ustalenia okoliczności, przyczyn lub rozmiaru **szkody**,
 - 3) niezbędne koszty obrony sądowej w sporze prowadzonym na polecenie CONCORDII lub za jej zgodą; jeżeli w wyniku wypadku, który powoduje odpowiedzialność **Ubezpieczonego**, objętą ochroną ubezpieczeniową, zostanie przeciwko sprawcy **szkody** wdrożone postępowanie karne, CONCORDIA pokrywa koszty obrony, jeżeli zażądała powołania obrońcy lub wyraziła zgodę na pokrycie związanych z tym kosztów.

Suma gwarancyjna § 11

1. Ustalona przez **Ubezpieczającego** i wskazana w Umowie ubezpieczenia suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności CONCORDII w odniesieniu do wszystkich wypadków ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, łącznie dla wszystkich szkód objętych zakresem ubezpieczenia.
2. W ramach sumy gwarancyjnej mogą zostać ustalone podlimity dla określonych ryzyk, rodzajów szkód lub dla jednego wypadku ubezpieczeniowego.
3. Suma gwarancyjna ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. Jeżeli z powodu wypłaty odszkodowania wysokość sumy gwarancyjnej stanie się niższa od jakiegokolwiek ustalonego zgodnie z ust. 2 podlimitu, podlimit ten ulega zmniejszeniu do wysokości zmniejszonej sumy gwarancyjnej.
5. Wypłata odszkodowania w zakresie ustalonego zgodnie z ust. 2 podlimitu, powoduje jednocześnie zmniejszenie tego podlimitu oraz sumy gwarancyjnej.
6. Suma gwarancyjna ulega także zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-5, w przypadku wypłaty przez CONCORDIĘ świadczeń, określonych w § 10 ust. 5.
7. CONCORDIA, na wniosek **Ubezpieczającego** oraz po opłaceniu przez niego dodatkowej składki, może zwiększyć lub uzupełnić po wypłacie odszkodowania sumę gwarancyjną lub poszczególne podlimity.

Zawarcie Umowy ubezpieczenia i czas jej trwania § 12

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku **Ubezpieczającego**, zawierającego informacje wymagane przez CONCORDIĘ do oceny ryzyka i określenia należnej składki, w tym co najmniej:

- 1) dane **Ubezpieczającego** i **Ubezpieczonego**: imię i nazwisko lub pełną nazwę, nr PESEL lub REGON, adres zamieszkania lub siedziby;
 - 2) rodzaj prowadzonej przez **Ubezpieczonego** działalności (z uwzględnieniem kodów PKD);
 - 3) wysokość **obrotu** osiągniętego przez **Ubezpieczonego** za ostatni rok obrachunkowy poprzedzający zawarcie Umowy ubezpieczenia;
 - 4) okres ubezpieczenia;
 - 5) określenie zakresu, który ma być objęty ochroną ubezpieczeniową;
 - 6) proponowaną sumę gwarancyjną oraz podlimity;
 - 7) proponowane postanowienia dodatkowe;
 - 8) informację o ilości i wysokości szkód z wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie 3 lat, poprzedzających zawarcie Umowy ubezpieczenia.
2. **Ubezpieczający** obowiązany jest podać do wiadomości CONCORDII wszystkie znane sobie okoliczności, o które CONCORDIA zapytywała w formularzu oferty albo przed zawarciem Umowy w innych pismach. Jeżeli **Ubezpieczający** zawiera Umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez CONCORDIĘ Umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
 3. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki, określone w ust. 2, spoczywają na **Ubezpieczonym** tylko wówczas, jeżeli wiedział on o zawarciu Umowy na jego rachunek.
 4. CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 2-3 nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 2-3 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany Umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
 5. W przypadku zawarcia Umowy na cudzy rachunek obowiązkiem **Ubezpieczającego** jest:
 - 1) doręczenie **Ubezpieczonemu** OWU. Obowiązek ten powinien zostać wykonany przez **Ubezpieczającego** przed wyrażeniem przez **Ubezpieczonego** zgody na zawarcie Umowy ubezpieczenia lub przed wyrażeniem przez **Ubezpieczonego** zgody na finansowanie składki ubezpieczeniowej, jeżeli **Ubezpieczający** ustalił z **Ubezpieczonym**, że składka ma być finansowana przez **Ubezpieczonego**. Jeśli **Ubezpieczony** zgłosi CONCORDII takie żądanie, OWU zostaną przekazane **Ubezpieczonemu** również bezpośrednio przez CONCORDIĘ, co jednak nie uchybia obowiązkowi **Ubezpieczającego** wskazanemu w zdaniu poprzednim;
 - 2) przekazywanie niezwłocznie **Ubezpieczonym** skierowanej do nich i związanej z Umową ubezpieczenia korespondencji otrzymanej od CONCORDII; korespondencję uważa się za przekazaną **Ubezpieczonemu** z dniem przekazania przez **Ubezpieczającego**;
 - 3) przekazywanie CONCORDII korespondencji składanej przez **Ubezpieczonych** do CONCORDII; oświadczenia bądź korespondencję **Ubezpieczonych** uważa się za przekazane CONCORDII dopiero z dniem ich otrzymania przez **Ubezpieczyciela**.
 6. **Ubezpieczający** ponosi wobec CONCORDII odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez CONCORDIĘ na skutek uchybienia przez **Ubezpieczającego** obowiązkowi wskazanemu w ust. 5 – jeśli na skutek tego uchybienia CONCORDIA była zmuszona do wypłaty z Umowy ubezpieczenia świadczenia wyższego niż świadczenie, które zostałyby wypłacone, gdyby takie uchybienie nie miało miejsca.

§ 13

1. W razie wątpliwości Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia **Ubezpieczającemu** dokumentu ubezpieczenia.
2. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę CONCORDIA doręcza **Ubezpieczającemu** dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść **Ubezpieczającego** od treści złożonej przez niego oferty, CONCORDIA zobowiązana jest zwrócić **Ubezpieczającemu** na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść **Ubezpieczającego** nie są skuteczne, a Umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.
3. W braku sprzeciwu uważa się, że Umowa doszła do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie

wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu. Zgłoszenie sprzeciwu w terminie oznacza, że Umowa ubezpieczenia nie została zawarta – w takiej sytuacji opłacona składka ubezpieczeniowa podlega zwrotowi bez potrąceń.

§ 14

1. W Umowie ubezpieczenia określa się datę początkową i końcową okresu ubezpieczenia. W razie wątpliwości uznaje się, że Umowa została zawarta na okres jednego roku.
2. Odpowiedzialność CONCORDII z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia rozpoczyna się w dniu określonym w Umowie jako data początkowa okresu ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki, chyba że umówiono się inaczej.

§ 15

1. W czasie trwania Umowy ubezpieczenia **Ubezpieczający** obowiązany jest zawiadamiać CONCORDIĘ o zmianach okoliczności wymienionych w § 12 ust. 2, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
2. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 1 spoczywają na **Ubezpieczonym** tylko wówczas, jeżeli wiedział on o zawarciu Umowy na jego rachunek.
3. CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 2-3 nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 2-3 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany Umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron Umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania, druga strona może w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Rozwiązanie Umowy

§ 16

1. Jeżeli Umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo odstąpienia od Umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy **Ubezpieczający** jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy. Odstąpienie od Umowy ubezpieczenia nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim CONCORDIA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
2. Odpowiedzialność CONCORDII z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia kończy się:
 - 1) z upływem dnia określonego w Umowie jako data końcowa okresu ubezpieczenia,
 - 2) z chwilą otrzymania przez CONCORDIĘ oświadczenia o odstąpieniu przez **Ubezpieczającego** od Umowy ubezpieczenia, w przypadku określonym w ust. 1,
 - 3) z chwilą rozwiązania Umowy ubezpieczenia w wyniku wypowiedzenia w przypadkach przewidzianych w OWU,
 - 4) z chwilą, gdy na skutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań suma gwarancyjna uległa wyczerpaniu, zgodnie z postanowieniami § 11,
 - 5) z chwilą, gdy na skutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań z ryzyka objętego podlimitem, podlimit ten uległ wyczerpaniu; odpowiedzialność ustaje w takim przypadku wyłącznie w odniesieniu do ryzyka objętego podlimitem,
 - 6) z upływem dnia poprzedzającego dzień, w którym miał rozpocząć się okres ubezpieczenia – jeśli termin płatności składki przypadał przed tym dniem i nie opłacono składki w terminie;
 - 7) z upływem dnia, w którym bezskutecznie minął dodatkowy termin wyznaczony przez CONCORDIĘ **Ubezpieczającemu** do zapłaty składki;
 - 8) w innych przypadkach przewidzianych przepisami prawa.

§ 17

1. CONCORDIA może wypowiedzieć Umowę ubezpieczenia wyłącznie z ważnych powodów wymienionych poniżej:
 - 1) jeżeli w trakcie trwania Umowy (w tym po zgłoszeniu **szkody**) zostanie ujawnione, że **Ubezpieczający** umyślnie albo przez

rażące niedbalstwo podał do wiadomości CONCORDII, wbrew obowiązkowi wynikającemu z § 12, informacje niezgodne z rzeczywistością bądź nie poinformował CONCORDII o zmianach okoliczności, o których zgodnie z § 15 był zobowiązany informować;

- 2) jeżeli **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** podjął (również nieudaną) próbę wyłudzenia świadczenia ubezpieczeniowego;
- 3) jeżeli **Ubezpieczający** umyślnie lub przez rażące niedbalstwo uchybił swoim obowiązkom dotyczącym zapobiegania zajściu wypadku ubezpieczeniowego – pomimo pisemnego wezwania ze strony CONCORDII do zaprzestania tym uchybieniem;
- 4) jeżeli z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa **Ubezpieczający** nie usunął szczególnych zagrożeń, których usunięcia – z uwagi na okoliczności – CONCORDIA domagała się na piśmie, zgodnie z § 23.

Składka ubezpieczeniowa

§ 18

1. Za udzielenie ochrony ubezpieczeniowej CONCORDII należy się składka.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje CONCORDII wyłącznie przeciwko **Ubezpieczającemu**.
3. Wysokość należnej składki ubezpieczeniowej określona jest w Umowie ubezpieczenia.
4. Wysokość składki ubezpieczeniowej i tryb jej płatności ustalane są na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia Umowy lub po przeprowadzeniu indywidualnej oceny ryzyka i potwierdzone są w dokumencie ubezpieczenia.
5. Wysokość składki uzależniona jest od czynników oceny ryzyka, a w szczególności:
 - 1) wysokości sumy gwarancyjnej lub podlimitów;
 - 2) rodzaju działalności objętej Umową ubezpieczenia;
 - 3) rodzaju **produktu** wprowadzanego do obrotu;
 - 4) zakresu ubezpieczenia;
 - 5) wysokości **obrotu** w roku obrachunkowym poprzedzającym rok zawarcia Umowy ubezpieczenia;
 - 6) liczby **pracowników**;
 - 7) długości okresu ubezpieczenia;
 - 8) historii szkodowej poprzednich umów ubezpieczenia;
 - 9) kosztu reasekuracji ryzyka.
6. CONCORDIA może zastosować zniżki składki, w szczególności z tytułu:
 - 1) wprowadzenia do Umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU;
 - 2) bezszkodowej historii poprzednich umów ubezpieczenia;
 - 3) wprowadzenia fransyzy, udziałów własnych lub innych ograniczeń odpowiedzialności.
7. CONCORDIA może zastosować zwwyżki składki, w szczególności z tytułu:
 - 1) wprowadzenia do Umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU;
 - 2) wystąpienia szkód objętych zakresem ubezpieczenia w okresie poprzedzającym zawarcie Umowy ubezpieczenia;
 - 3) rozłożenia składki na raty.
8. Niezapłacenie składki lub jej pierwszej raty w terminie ustalonym w Umowie ubezpieczenia uprawnia CONCORDIĘ do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym i żądania zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność.
9. Niezapłacenie kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie uprawnia CONCORDIĘ do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym, po uprzednim wezwaniu **Ubezpieczającego** do zapłaty zaległej raty, zawierającym informację, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności CONCORDII.
10. Zapłata składki w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego jest uznana za dokonaną w chwili złożenia zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek bankowy CONCORDII, pod warunkiem posiadania przez **Ubezpieczającego** na rachunku wystarczającej ilości wolnych środków, przy czym za zapłatę składki lub raty składki uznaje się wyłącznie zapłatę takiej kwoty, która jest nie niższa od kwoty składki lub raty składki wynikającej z Umowy ubezpieczenia.
11. W razie wyznaczenia terminu zapłaty składki lub jej pierwszej raty przed początkiem okresu ubezpieczenia, do skutków opóźnienia w zapłacie mają zastosowanie odpowiednie postanowienia ust. 8-10.

§ 19

1. W razie wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed zakończeniem okresu ubezpieczenia, **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Zwrot składki dokonywany jest bez potrąceń, za każdy niewykorzystany dzień okresu ubezpieczenia.
2. Zwrot składki, o którym mowa w ust. 1, nie należy się w przypadku wykorzystania ochrony ubezpieczeniowej. Za wykorzystanie ochrony ubezpieczeniowej uważa się wypłatę odszkodowań w łącznej wysokości równej sumie gwarancyjnej.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego § 20

1. W razie zajścia zdarzenia, które może powodować odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **szkodę**, **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** obowiązani są użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia **szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów, a także zobowiązani są niezwłocznie poinformować **CONCORDIĘ** o tym fakcie.
2. Jeżeli **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, **CONCORDIA** jest wolna od odpowiedzialności za **szkody** powstałe z tego powodu.
3. Jeżeli pomimo zaistnienia okoliczności określonych w ust. 2, odszkodowanie zostało już wypłacone lub **CONCORDIA** jest zobowiązana wobec poszkodowanego do wypłaty odszkodowania w pełnej wysokości, **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** zobowiązani są do zwrotu **CONCORDII** kwoty, która nie zostałaby przez **CONCORDIĘ** wypłacona, gdyby nie uchybienie obowiązkowi, o których mowa w ust. 1.

§ 21

1. W przypadku powstania **szkody** lub powzięcia wiadomości o **szkodzie**, **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** zobowiązani są poinformować o tym fakcie **CONCORDIĘ** niezwłocznie, przy czym w miarę możliwości nie później niż w ciągu 7 dni.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1, **CONCORDIA** nie ponosi wobec **Ubezpieczonego** odpowiedzialności w zakresie, w którym uchybienie to przyczyniło się do zwiększenia **szkody** lub uniemożliwiło **CONCORDII** ustalenie okoliczności i skutków wypadku. W przypadku wypłaty przez **CONCORDIĘ** odszkodowania na rzecz poszkodowanego, **Ubezpieczony** jest zobowiązany do zwrotu **CONCORDII** kwoty, która nie zostałaby przez **CONCORDIĘ** wypłacona, gdyby nie uchybienie obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1.
3. Skutki braku zawiadomienia **CONCORDII** o wypadku nie następują, jeżeli **CONCORDIA** w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
4. Niezależnie od obowiązku określonego w ust. 1, **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** jest także zobowiązany:
 - 1) powiadomić miejscową jednostkę policji w razie podejrzenia, że zostało popełnione przestępstwo;
 - 2) umożliwić **CONCORDII** dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności zdarzenia lub wielkości **szkody**, jak też do weryfikacji zasadności i wysokości złożonych roszczeń;
 - 3) przedstawić wszelkie dokumenty lub inne dowody niezbędne w procesie oceny następstw zdarzenia;
 - 4) stosować się do zaleceń **CONCORDII** oraz udzielić informacji i niezbędnych pełnomocnictw, w tym pełnomocnictwa procesowego dla wybranego przez **CONCORDIĘ** adwokata lub radcy prawnego, jeżeli jest to niezbędne do prawidłowego prowadzenia sprawy.

§ 22

1. W razie otrzymania roszczenia o naprawienie **szkody**, **Ubezpieczony** ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia roszczeń poszkodowanego, w tym w szczególności uznania roszczeń lub zawarcia ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody **CONCORDII**.
2. Jeżeli przeciwko sprawcy wypadku wszczęte zostało postępowanie karne albo jeżeli poszkodowany wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, **Ubezpieczony** jest obowiązany poinformować o tym fakcie **CONCORDIĘ** niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od uzyskania wiadomości o tym fakcie.

3. **Ubezpieczony** obowiązany jest doręczyć **CONCORDII** orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego, a także stosować się do wskazówek **CONCORDII** dotyczących prowadzenia postępowania sądowego.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez **Ubezpieczonego** roszczeń poszkodowanego nie wywołuje skutków wobec **CONCORDII**, jeżeli ta nie udzieliła na to uprzedniej zgody.
5. Uchybienie przez **Ubezpieczonego** obowiązkowi, o których mowa w ust. 2 i 3, nie powoduje skutków prawnych dla odpowiedzialności **CONCORDII** wobec poszkodowanego.
6. W przypadku wypłaty przez **CONCORDIĘ** odszkodowania na rzecz poszkodowanego w pełnej wysokości, **Ubezpieczony** jest zobowiązany do zwrotu **CONCORDII** kwoty, która nie zostałaby przez **CONCORDIĘ** wypłacona, gdyby nie uchybienie obowiązkowi, o których mowa w ust. 2-3.

§ 23

1. Obowiązkiem **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego** jest także usuwanie szczególnych zagrożeń, których usunięcia – z uwagi na okoliczności – **CONCORDIA** domagała się na piśmie, najpóźniej w chwili zawarcia Umowy ubezpieczenia.
2. Niewykonanie powyższego obowiązku w terminie wskazanym na piśmie przez **CONCORDIĘ** zwalnia ją z odpowiedzialności za **szkody** powstałe po tym terminie wskutek nieusunięcia wskazanego zagrożenia.

Ustalenie i wypłata odszkodowania § 24

Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, **CONCORDIA** informuje o tym **Ubezpieczającego** lub **Ubezpieczonego**, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności **CONCORDII** lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

§ 25

1. Zarówno **Ubezpieczający**, **Ubezpieczony** jak i **CONCORDIA** mogą powoływać rzeczoznawców (ekspertów) w celu ustalenia przyczyny i wysokości **szkody**.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje wiążącą strony opinię.
3. O ile Umowa ubezpieczenia nie stanowi inaczej, każda ze stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego, o którym mowa w ust. 2, ponoszą obie strony w równych częściach.

§ 26

1. **CONCORDIA** wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z Umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń, dokonanych po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia objętego ubezpieczeniem, zawartej z uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. **CONCORDIA** obowiązana jest do wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Jeżeli wyjaśnienie w tym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności **CONCORDII** albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W takim przypadku **CONCORDIA**, w terminie wskazanym powyżej, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, **CONCORDIA** informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania,

z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

§ 27

1. Sprzeciw wobec ustaleń CONCORDII w zakresie odmowy zaspokojenia roszczenia albo wysokości odszkodowania, uprawniony może zgłosić na piśmie w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia. Wniosek taki skutkuje ponownym rozpatrzeniem sprawy przez Zarząd CONCORDII.
2. **Ubezpieczający** lub **Ubezpieczony** ma prawo wglądu do akt szkodowych oraz sporządzania na własny koszt odpisów lub kserokopii dokumentów akt szkodowych.

Roszczenia regresowe

§ 28

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przysługujące **Ubezpieczonemu** roszczenie do **osoby trzeciej** odpowiedzialnej za **szkodę** przechodzi z mocy prawa na CONCORDIĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli CONCORDIA pokryła tylko część **szkody**, **Ubezpieczonemu** przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem CONCORDII.
2. Roszczenie określone w ust. 1 nie przechodzi na CONCORDIĘ, jeśli sprawcą **szkody** jest osoba, z którą **Ubezpieczony** pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że osoba ta wyrządziła **szkodę** umyślnie.
3. W razie zajścia zdarzenia, które może powodować odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** a także w razie powzięcia wiadomości o wyrządzonej **szkodzie** lub zgłoszeniu roszczeń przez poszkodowanego:
 - 1) **Ubezpieczony** zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń regresowych wobec osób odpowiedzialnych za **szkodę**;
 - 2) **Ubezpieczony** zobowiązany jest dostarczyć CONCORDII wszelkie informacje i dokumenty będące w jego posiadaniu oraz dokonać wszelkich czynności lub umożliwić ich dokonanie CONCORDII, jeżeli są one niezbędne do skutecznego dochodzenia przez Ubezpieczyciela praw określonych w ust. 2;
 - 3) **Ubezpieczony** nie może bez zgody CONCORDII zrzec się roszczeń, o których mowa w ust. 2.
4. W razie naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 3, umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa, **Ubezpieczony** zobowiązany jest do zwrotu CONCORDII kwoty, której CONCORDIA nie mogła skutecznie dochodzić w ramach roszczeń regresowych ze względu na uchybienie tym obowiązkom.

Postanowienia końcowe

§ 29

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia stron, związane z Umową ubezpieczenia, zawartą na podstawie niniejszych OWU, powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym albo, jeżeli obie strony Umowy wyraziły na to uprzednią zgodę, przesyłane drogą elektroniczną
2. Strony Umowy są zobowiązane zawiadamiać o każdorazowej zmianie danych adresowych.

§ 30

1. Prawem właściwym dla Umowy ubezpieczenia, zawartej na podstawie niniejszych OWU, jest prawo polskie.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa.

§ 31

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Ubezpieczyciela z dnia 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych po tym dniu.

Członek Zarządu
Arkadiusz Wiśniewski

Prezes Zarządu
Maciej Fedyna

ZAŁĄCZNIK NR 1 KLAUZULE DODATKOWE

KLAUZULA NR 1A ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O WYPADKI UBEZPIECZENIOWE ZAISTNIAŁE NA TERENIE CAŁEGO ŚWIATA, Z WYŁĄCZENIEM USA I KANADY

Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody w mieniu lub na osobie** powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na terenie całego świata, z wyłączeniem terytorium USA, Kanady oraz ich terytoriów zależnych.

KLAUZULA NR 1B ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O WYPADKI UBEZPIECZENIOWE ZAISTNIAŁE NA TERENIE PAŃSTW EU I EOG

Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody w mieniu lub na osobie** powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na terytorium państw należących do Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz ich terytoriów zależnych.

KLAUZULA NR 2A ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE W NIERUCHOMOŚCIACH OSÓB TRZECICH

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu nieruchomości albo ich części składowych, używanych przez **Ubezpieczonego** na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innego podobnego stosunku prawnego.
2. CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - 1) w gruntach wszelkiego rodzaju,
 - 2) wynikłe z normalnego zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania.

KLAUZULA NR 2B ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE W MIENIU RUCHOMYM OSÓB TRZECICH

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych, używanych przez **Ubezpieczonego** na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innego podobnego stosunku prawnego.
2. CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - 1) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, z wyjątkiem zniszczenia lub uszkodzenia pojazdów należących do **pracowników Ubezpieczonego**,
 - 2) w rzeczach ruchomych pozostawionych w pojazdach,
 - 3) w przedmiotach mających wartość naukową, artystyczną, zabytkową lub kolekcjonerską,
 - 4) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową rzeczy, o których mowa w ust. 1,
 - 5) wynikłe z normalnego zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania.

KLAUZULA NR 3 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY W RZECZACH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W PIECZY, POD DOZOREM LUB KONTROLĄ UBEZPIECZONEGO ORAZ W RZECZACH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM OBRÓBK I NAPRAWY

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych:
 - 1) znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą **Ubezpieczonego**,
 - 2) stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności, wykonywanych w ramach działalności prowadzonej przez **Ubezpieczonego**, które powstały w czasie wykonywania powyższych czynności.
2. CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:

- 1) w rzeczach używanych przez **Ubezpieczonego** na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego podobnego stosunku prawnego,
- 2) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych,
- 3) w wartościach pieniężnych, dokumentach lub mapach.

KLAUZULA NR 4 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POMIĘDZY UBEZPIECZONYMI

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody w mieniu lub na osobie** powodujące roszczenia pomiędzy **Ubezpieczonymi** na podstawie tej samej Umowy ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie roszczenia pomiędzy podmiotami wymienionymi w dokumencie ubezpieczenia.
3. Zakresem klauzuli nie są objęte roszczenia **pracowników** wobec pracodawcy oraz pracodawcy wobec **pracowników**.

KLAUZULA NR 5 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE PRACOWNIKOM W NASTĘPSTWIE WYPADKU PRZY PRACY

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody w mieniu lub na osobie** wynikające z wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002 r., Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.), wyrządzone **pracownikom Ubezpieczonego**.
2. Odpowiedzialność CONCORDII obejmuje także **szkody w mieniu** należącym do **pracowników**, także jeżeli taka **szkoda w mieniu** nie jest następstwem wypadku przy pracy.
3. CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - 1) powstałe w następstwie choroby zawodowej, zawału lub udaru,
 - 2) powstałe w następstwie stanu chorobowego niewynikającego z wypadku przy pracy,
 - 3) będące następstwem wypłaty świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1.

KLAUZULA NR 6 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE WSKUTEK DZIAŁANIA SZKODLIWYCH SUBSTANCJI W WYNIKU ZDARZEŃ NAGŁYCH I NIEPRZEWIDZIANYCH

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** z tytułu:
 - 1) szkód w mieniu lub na osobie, powstałych w następstwie emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych,
 - 2) powstania kosztów usunięcia substancji niebezpiecznych z gleby.
2. Ochrona ubezpieczeniowa, określona w ust. 1, może zostać udzielona, jeżeli:
 - 1) **szkody** oraz koszty usunięcia substancji powstały w następstwie jednorazowego, nagłego i przypadkowego zdarzenia, niezamierzonego ani nieprzewidzianego przez **Ubezpieczonego** przy zachowaniu należytej staranności w prowadzeniu przedsiębiorstwa,
 - 2) przyczyna powstania **szkody** jest bezsporna,
 - 3) **szkoda** powstała wskutek działania lub zaniechania **Ubezpieczonego** w ramach ubezpieczonej działalności gospodarczej,
 - 4) początek zdarzenia wyrządzającego **szkodę** miał miejsce w okresie odpowiedzialności CONCORDII, a pierwsza **szkoda** powstała i ujawniła się w okresie odpowiedzialności CONCORDII z Umowy ubezpieczenia obowiązującej w chwili wystąpienia początku zdarzenia, nie później jednak niż w ciągu 72 godzin od początku zdarzenia,
 - 5) zdarzenie zostało potwierdzone protokołem służby ochrony środowiska, straży pożarnej lub policji.

ZAŁĄCZNIKI

3. Ubezpieczenie nie obejmuje:
- kosztów przywrócenia środowiska do stanu sprzed zdarzenia, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 1,
 - kosztów usunięcia substancji zanieczyszczających z gleby, wody lub innych składników majątku stanowiących własność albo użytkowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem.

KLAUZULA NR 7 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE PODCZAS ORGANIZACJI IMPREZ NIEMAJĄCYCH CHARAKTERU IMPREZ MASOWYCH

- Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody w mieniu** lub **na osobie** powstałe w związku z organizowaniem przez **Ubezpieczonego** imprez, z wyłączeniem imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2013.611 z późn. zm.).
- Ochroną ubezpieczeniową objęte są **szkody** powstałe w miejscu, w którym odbywa się impreza.
- CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - wyrządzone wykonawcom, zawodnikom lub sędziom biorącym udział w imprezie,
 - spowodowane przez wykonawców, zawodników lub sędziów biorących udział w imprezie,
 - powstałe w wyniku przeprowadzania pokazów sztucznych ogni lub innego rodzaju pokazów pirotechnicznych,
 - powstałe w związku z wykorzystaniem pojazdów mechanicznych podczas imprezy.

KLAUZULA NR 8 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY W RZECZACH WNIESIONYCH (OC HOTELARZA)

- Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** wyrządzone w rzeczach ruchomych. wniesionych przez gości hotelowych w związku z odpowiedzialnością **Ubezpieczonego** prowadzącego hotel lub podobny zakład.
- CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych,
 - w rzeczach oddanych na przechowanie.

KLAUZULA NR 9 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYNIKŁE Z PRZENIESIENIA CHOROBY ZAKAŹNYCH

- Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody na osobie** wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych.
- W przypadku szkód na osobie dodatkowym warunkiem istnienia ochrony ubezpieczeniowej jest, aby zdarzenie wyrządzające **szkodę** i ujawnienie się **szkody na osobie** (rozumiane jako diagnoza lekarska stwierdzająca u osoby poszkodowanej skutek chorobowy wynikły z zakażenia) nie pozostawały w dłuższym odstępie czasowym od siebie niż 2 lata.
- CONCORDIA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - wynikłe z rażącego naruszenia zasad higieny i aseptyki przez **Ubezpieczonego**,
 - spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jacoba oraz wirusem HIV.

KLAUZULA NR 10 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ POJAZDY NIEPODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWEMU UBEZPIECZENIU OC

Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody w mieniu** lub **na osobie** powstałe w związku z ruchem pojazdów albo samobieżnych maszyn rolniczych lub budowlanych, będących w posiadaniu **Ubezpieczonego**, co do których nie istniał obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.

KLAUZULA NR 11 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY PONIESIONE PRZEZ PRODUCENTA WYROBU FINALNEGO WSKUTEK WADLIWOŚCI DOSTARCZONYCH PRZEZ UBEZPIECZONEGO PRODUKTÓW, POWSTAŁE WSKUTEK ICH ZMIESZANIA LUB POŁĄCZENIA Z RZECZAMI POCHODZĄCYMI OD POSZKODOWANEGO

- Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez **Ubezpieczonego** komponentów lub części składowych, powstałe wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego.
- W ramach niniejszej klauzuli CONCORDIA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za:
 - zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy zmieszanych lub połączonych z wadliwymi komponentami lub częściami składowymi,
 - poniesienie kosztów produkcji wyrobu finalnego, z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez **Ubezpieczonego** komponentów lub części składowych,
 - poniesienie dodatkowych kosztów na usunięcie szkód w produkcie finalnym lub doprowadzenie go do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym; przy czym CONCORDIA nie pokrywa kwoty wynikającej ze stosunku ceny dostarczonych przez **Ubezpieczonego** komponentów lub części składowych do ceny sprzedaży **produktu** finalnego,
 - poniesienie dalszych strat finansowych wynikłych z faktu, że **produkt** finalny nie może być sprzedany albo może być sprzedany wyłącznie po obniżonej cenie; przy czym CONCORDIA nie pokrywa kwoty wynikającej ze stosunku ceny zapłaconej **Ubezpieczonego** za dostarczone komponenty lub części składowe do ceny, za którą **produkt** finalny mógłby być sprzedany, gdyby komponenty lub części składowe dostarczone przez **Ubezpieczonego** nie były wadliwe,
 - poniesienie przez odbiorcę **produktu** finalnego kosztów wynikłych bezpośrednio z utraty zysku wskutek wadliwości **produktu** finalnego.
- W rozumieniu niniejszej klauzuli, w razie wątpliwości za chwilę powstania **szkody** uznaje się moment połączenia lub zmieszania po raz pierwszy wadliwego **produktu Ubezpieczonego** z innymi **produktami**.
- CONCORDIA nie odpowiada za **szkody**:
 - wynikłe ze zmian, ubytków, napraw albo dostaw nowych lub zastępczych,
 - wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
 - polegające na poniesieniu kosztów w związku ze spodziewanym zyskiem, który nie został uzyskany,
 - polegające na poniesieniu jakichkolwiek kosztów pośrednich innych od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem.

KLAUZULA NR 12 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY PONIESIONE PRZEZ PRODUCENTA WYROBU FINALNEGO WSKUTEK WADLIWOŚCI DOSTARCZONYCH PRZEZ UBEZPIECZONEGO PRODUKTÓW, PoddANYCH DALSZEJ OBRÓBCE PRZEZ POSZKODOWANEGO, BEZ ICH MIESZANIA LUB ŁĄCZENIA Z WYROBAMI POCHODZĄCYMI OD POSZKODOWANEGO.

- Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** poniesione przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez **Ubezpieczonego** **produktów**, poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszania lub łączenia z wyrobami pochodzącymi od poszkodowanego, o ile nie można sprzedać przerobionych wyrobów i o ile te koszty nie zostały poniesione na doprowadzenie przerobionych wyrobów do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym i nie mają one charakteru korekty.
- W ramach niniejszej klauzuli CONCORDIA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za koszty produkcji poniesione przez **osoby trzecie**, z wyłączeniem ceny zapłaconej **Ubezpieczonemu** za dostarczony do dalszego przerobu wyrób.
- Jeżeli wadliwość wyrobu dostarczonego przez **Ubezpieczonego** spowodowała konieczność obniżenia ceny przerobionego wyrobu,

CONCORDIA pokrywa w miejsce kosztów kwotę odpowiadającą zmniejszeniu przychodów wskutek konieczności obniżenia ceny; przy czym z kwoty odszkodowania CONCORDIA potrąca kwotę odpowiadającą stosunkowi ceny zapłaconej za dostarczony przez **Ubezpiezonego** wyrób do ceny, za którą przerobiony wyrób mógłby być sprzedany, gdyby wyrób dostarczony przez **Ubezpiezonego** nie był wadliwy.

4. Jeżeli okaże się, że możliwe jest doprowadzenie przerobionego wyrobu do stanu umożliwiającego jego sprzedaż albo zmniejszenie obniżenia ceny w drodze ekonomicznie uzasadnionego procesu naprawczego, CONCORDIA oceni koszty takiego procesu; przy czym z kwoty odszkodowania CONCORDIA potrąca kwotę odpowiadającą stosunkowi ceny zapłaconej za dostarczony przez **Ubezpiezonego** wyrób do ceny, za którą przerobiony wyrób może być sprzedany.
5. W rozumieniu niniejszej klauzuli, w razie wątpliwości za chwilę powstania **szkody** uznaje się moment przetworzenia lub dalszej obróbki po raz pierwszy wadliwego **produktu Ubezpiezonego**.
6. CONCORDIA nie odpowiada za **szkody**:
 - 1) wynikłe ze zmian, ubytków, napraw albo dostaw nowych lub zastępczych,
 - 2) wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
 - 3) polegające na poniesieniu kosztów w związku ze spodziewanym zyskiem, który nie został uzyskany,
 - 4) polegające na poniesieniu jakichkolwiek kosztów pośrednich innych od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem.

KLAUZULA NR 13 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY PONIESIONE PRZEZ OSOBY TRZECIE, BĘDĄCE UŻYTKOWNIKAMI MASZYN LUB URZĄDZEŃ WPROWADZONYCH PRZEZ UBEZPIECZONEGO DO OBROTU, POWSTAŁE WSKUTEK WADLIWOŚCI RZECZY WYTWORZONYCH LUB PODDANYCH OBRÓBCE Z UŻYCIEM TYCH MASZYN LUB URZĄDZEŃ

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** poniesione przez **osoby trzecie**, będące użytkownikami maszyn lub urządzeń wprowadzonych przez **Ubezpiezonego** do **obrotu**, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń.
2. W ramach niniejszej klauzuli CONCORDIA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za:
 - 1) **szkody w produktach** wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń,
 - 2) nakłady i wydatki na produkcję lub obróbkę, stracone w związku z wadliwością tych maszyn lub urządzeń,
 - 3) dodatkowe wydatki poniesione na poczet usunięcia wad albo szkód w **produktach** wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń, w celu doprowadzenia ich do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym,
 - 4) dodatkowe straty finansowe wynikłe z faktu, że **produkty** wytworzone lub poddane obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń nie mogą być sprzedane albo mogą być sprzedane jedynie za obniżoną cenę,
 - 5) koszty poniesione przez nabywcę wadliwych **produktów** w bezpośrednim związku z utratą przychodów spowodowaną wadliwością **produktów** wytworzonych lub poddanych obróbce.
3. W rozumieniu niniejszej klauzuli, w razie wątpliwości za chwilę powstania **szkody** uznaje się moment wyprodukowania, poddania obróbce lub przetworzenia **produktu** po raz pierwszy.
4. CONCORDIA nie odpowiada za **szkody**:
 - 1) wynikłe ze zmian, ubytków, napraw albo dostaw nowych lub zastępczych,
 - 2) wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
 - 3) polegające na poniesieniu kosztów w związku ze spodziewanym zyskiem, który nie został uzyskany,
 - 4) polegające na poniesieniu jakichkolwiek kosztów pośrednich innych od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem,
 - 5) wyrządzone przez rzeczy, których używanie lub oddziaływanie w odniesieniu do konkretnego celu nie było wystarczająco sprawdzone według aktualnego poziomu nauki i techniki.

KLAUZULA NR 14 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYNIKŁE Z NIEDOSTARCZENIA ENERGII LUB DOSTARCZENIA ENERGII O PARAMETRACH INNYCH NIŻ ZADANE

Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **szkody** wynikłe z niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o parametrach innych niż zadane.

KLAUZULA NR 15 ROZSZERZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI O CZYSTE STRATY FINANSOWE

1. Na podstawie niniejszej klauzuli strony rozszerzają zakres ubezpieczenia o **czyste straty finansowe**, wyrządzone **osobie trzeciej** w związku z prowadzeniem działalności objętej ubezpieczeniem, a także posiadany mieniem.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w związku z **odpowiedzialnością Ubezpiezonego za produkt** lub wykonaniem prac lub usług, w tym także powstałych po wykonaniu prac lub usług,
 - 2) spowodowanych przez stałe emisje,
 - 3) powstałych wskutek uchybień w wykonywaniu czynności zawodowych lub w związku z wykonywaniem funkcji w organach spółek lub innego rodzaju podmiotów,
 - 4) powstałych w związku z błędami w oprogramowaniu lub błędną instalacją oprogramowania,
 - 5) powstałych w związku z przywłaszczeniem mienia,
 - 6) powstałych w związku z utratą wartości rynkowej mienia.